USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě projednal v neveřejném zasedání konaném dne 13. října 2025 odvolání **obžalovaného Jana B.**, narozeného xxx, proti rozsudku Okresního soudu v Opavě ze dne 2. 4. 2025, č. j. 3 T 14/2021-944, a rozhodl

takto:

Podle § 258 odstavec 1 písmeno b), c) trestního řádu se z podnětu odvolání obžalovaného Jana B. napadený rozsudek **zrušuje** v celém rozsahu a podle § 259 odstavec 1 trestního řádu se věc **vrací** soudu prvního stupně, aby v ní učinil rozhodnutí nové.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Okresního soudu v Opavě ze dne 2. 4. 2025, č. j. 3 T 14/2021-944, byl obžalovaný Jan B. (gen.) uznán vinným, že v přesně nezjištěné době od 3. 8. 2020 do 12:55 hodin dne 11. 8. 2020 ve xxx, okres xxx, v místě trvalého bydliště poškozeného Stanislava K., nar. xxx, na ulici xxx, jakožto režisér, v průběhu natáčení pořadu Výměna manželek, kterého se účastnila rodina Stanislava K., u nichž byla na dobu natáčení ubytována Gréta F., v úmyslu zvýšit kontroverzi mezi zúčastněnými osobami, nutil zejména Grétu F. a Stanislava K. k tomu, aby poukazovali na rozdílný životní styl rodin a uvedené řešili před kamerou, přičemž na poškozeného Stanislava K., který chtěl následně natáčení předčasně ukončit, vyvíjel nátlak, aby natáčení dokončil, k čemuž využil tvrzení o tom, že je natočeno, jak Stanislav K. uvedl na adresu protistrany rasisticky motivované výroky, což povede k jeho trestnímu stíhání a zatčení, případně k nutnosti zaplatit částku dosahující až jeden milion korun, pokud by pořad nebyl dotočen, kteréžto výroky představovaly pro poškozeného, s ohledem na jeho pracovní zařazení u Policie ČR, značnou újmu spočívající ve ztrátě zaměstnání a ponížení, a poté, co se o tíživé situaci svěřil Grétě F. a synovi Michalu K., se snažil dát okamžitou výpověď u policejního sboru a za tímto účelem telefonoval svému nadřízenému, od něhož zjistil, že toto není telefonicky možné a následně spáchal dne 11. 8. 2020 v době od 6:45 hodin do 12:55 hodin v lese mezi obcemi xxx, sebevraždu oběšením, čímž měl spáchat přečin vydírání podle § 175 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen tr. zákoníku).
2. Za to byl odsouzen podle § 175 odst. 1 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 20 (dvaceti) měsíců. Podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 tr. zákoníku byl výkon tohoto trestu podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 2 (dvou) roků. Podle § 67 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, § 68 odst. 1, odst. 2, odst. 3 tr. zákoníku, byl obžalovanému dále uložen peněžitý trest v počtu 100 (sto) denních sazeb s výší jedné denní sazby 1 000 Kč, tedy v celkové výši 100 000 (sto tisíc) Kč. Podle § 229 odst. 1 tr.ř. byla poškozená Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky, IČ: 47114304, se sídlem Vinohradská 2577/178, 130 00, Praha 3-Vinohrady, odkázána se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byli poškození Dagmar K., Michal K. a J. K. (všichni gen.) odkázáni se svými nároky na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.
3. Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný Jan B. odvolání ihned po jeho vyhlášení u hlavního líčení (č. l. 943), které směřoval proti všem výrokům. Odvolání písemně odůvodnil jeho obhájce JUDr. Adam Kopecký, LL.M. tak (č. l. 972-977), že napadený rozsudek není věcně správný, neboť skutková zjištění nalézacího soudu jsou neúplná a nesprávná, v důsledku nesprávného hodnocení

důkazů, jakož i řízení bylo zatíženo vadou. V předmětné věci rozhodoval nalézací soud již podruhé, a to oproti svému prvotnímu zprošťujícímu rozsudku. Tento byl napaden odvoláním podaným v neprospěch obžalovaného, přičemž odvolací soud prvotní rozsudek svým usnesením ze dne 23. 5. 2022 zrušil a vrátil věc prvoinstančnímu soudu k dalšímu řízení (dále jen „Usnesení o zrušení"). V Usnesení o zrušení odvolací soud zavázal soud prvního stupně k tomu, aby doplnil dokazování o znalecké zkoumání, a to tak že bude zadáno zpracování znaleckého posudku z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie a odvětví klinické psychologie. Závěry takto zadaného posudku se pak měly opírat o (i) výsledky vstupních testů poškozeného Stanislava K. k Policii ČR, (ii) služební hodnocení, (iii) vyhodnocení rodinné zátěže a (iv) materiály tvořící obsah trestního spisu. Dále pak byl prvoinstanční soud pověřen opětovným vyhodnocením provedených důkazů, a to svědeckých výpovědí G. F. a rodiny poškozeného tak, aby jejich hodnocení reflektovalo závěry přijaté v Usnesení o zrušení. V návaznosti na shora uvedené byl vypracován znalecký posudek č. 285/2022 ze dne 14. 11. 2023 (dále též „Znalecký posudek" nebo „Posudek"), jehož závěry jsou částečně reprodukovány v relevantních částech napadeného rozsudku. Současně došlo také k výslechu dvou ze čtyř znalců, kteří byli autory Posudku, a to MUDr. Navrátila a Mgr. Dokulilové.

4. Jak plyne z Usnesení o zrušení, případné pochyby odvolacího soudu o případné vině či nevině obžalovaného pak mohou být rozptýleny, resp. dané postaveno na jisto, toliko tehdy, bude-li dokazování doplněno o znalecké zkoumání, jehož závěry se budou opírat o podklady shora uvedené. Apriori je pak nutno poukázat, že Znalecký posudek z předmětných podkladů nevycházel a převážně vycházet ani nemohl. Stran vstupních či jakýchkoliv jiných testů poškozeného, zejména testů psychologických či zátěžových, které měl absolvovat v rámci svého působení u PČR, tyto již nebylo možné opatřit, a to s ohledem na vysoký časový odstup od jejich podstoupení po inkriminovanou dobu. Stejně tomu bylo také v případě služebního hodnocení. Ani toto nebylo opatřeno a nebylo mezi podklady Znaleckého posudku. Posudek dané nikterak nereflektuje a ani znovu prováděné dokazování před prvoinstančním soudem s danými podklady ani jinou formou (příkladmo jejich provedením jakožto listinných důkazů) nepracovalo. Znalecký posudek pak řádně nereflektuje ani podklady vytyčené Usnesením o zrušení v ad iv. Zrovna zde totiž odvolací soud v rámci Usnesení o zrušení akcentoval mj. nutnost, aby se znalci vypořádali s tam avizovanými svědeckými výpověďmi. Znalecký posudek totiž poněkud selektivně operuje toliko s dílčími částmi spisu, a to právě také v kontextu svědeckých výpovědí. Posudek totiž přebírá pouze reprodukci svědeckých výpovědí z přípravného řízení. Jak vyplynulo z výslechu znalců, ale jak je patrné také z torza Znaleckého posudku, Posudek zcela pomíjí svědecké výpovědi učiněné v rámci hlavního líčení, kde bylo vedeno další dokazování a tamní výpovědi byly v mnoha klíčových aspektech obsáhlejší. Zejména je pak nutno poukázat, že některé skutečnosti uváděné jednotlivými svědky byly v rámci hlavního líčení dokonce vyvráceny. Ani v tomto ohledu tedy Znalecký posudek nereflektuje Usnesením o zrušení avizované podklady pro jeho vypracování, resp. v těchto pomíjí jejich relevantní část, a to sice právě svědecké výpovědi učiněné před soudem v rámci hlavního líčení, ostatně když právě také tyto jsou Usnesením o zrušení v rámci jeho odůvodnění vzpomínány.

5. Lze tak shrnout, že věc byla Usnesením o zrušení vrácena prvoinstančnímu soudu mj. z toho důvodu, aby bylo doplněno dokazování. Toto pak mělo být doplněno o znalecké zkoumání, které bude reflektovat jisté parametry v Usnesení o zrušení vytyčené. Těmito pak byly zejm. podklady, z nichž měl případný Posudek vycházet, a právě oproti tomuto měl být ustálen skutkový stav věci. Znalecký posudek však z podkladů vytýčených ad i., ii. a iv. shora nevycházel, kdy ze značné části z těchto již vycházet ani nemohl (neboť již neexistují). Za situace, kdy je samotným Usnesením o zrušení uvedeno, že otázka viny může být postavena najisto až doplněním dokazování v tam avizovaném rozsahu a takové doplnění dokazování se ukáže nemožným, nelze než přistoupit k aplikaci zásady in dubio pro reo a obžalovaného zprostit obžaloby. Skutečnosti a důkazní prostředky, které dle odvolacího soudu bylo potřeba pro závěr o vině zohlednit, totiž již nebylo možné opatřit či zjistit, pročež zcela absentuje podklad, oproti němuž může být případný výrok o

vině vynesen. Nad rámec shora uvedeného má pak obhajoba za to, že došlo pochybení také v hodnocení důkazů, když k předmětnému Znaleckému posudku nelze z vícera důvodů ani přihlížet. Předně je nutno opětovně poukázat, že jeho závěry jsou silně aproximační a polemické. Dané ostatně uvedli sami znalci v rámci svých jednotlivých výslechů a toto vzpomíná i Napadený rozsudek. Také toto bylo zavdáno faktickou absencí relevantních podkladů, když znalci shodně uvedli, že pakliže není možné provést vlastní vyšetření posuzovaného, opatřit případná relevantní anamnestická data či získat jiné podklady svědčící či vylučující potenciální psychopatologii poškozeného, mohou být závěry Posudku nanejvýš v rovině odhadů. Dané je však pro případný navazující výrok soudu o vině naprosto nedostatečné, neboť soud je v tomto ohledu vázán mj. požadavky vymezenými v ust. § 2 odst. 5 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TrŘ"), které dávají mj. povinnost výrok o vině podmínit vždy vyloučením všech důvodných pochybností. Jak bylo totiž v rámci znaleckých výslechů oběma znalci potvrzeno, za situace kdy ve shora nastíněném kontextu absentují relevantní podklady, vychází znalci z tzv. presumpce duševního zdraví, tedy jisté obdoby vyvratitelné domněnky o tom, že posuzovaná osoba případnou psychopatologií netrpěla. Tato domněnka je zvrácena až tehdy, dostane-li se znalci důkaz opaku, který dané vyvrací. Takto přijaté znalecké závěry však nelze v kontextu zásad trestního řízení převzít do případného výroku o vině. Tímto by totiž byla prolamována nejen zásada obžalovací, kdy je to právě obžaloba, která má prokazovat vinu obžalovaného, ale také zásada in dubio pro reo, dle které má být v pochybnostech o rozhodných skutkových okolnostech rozhodováno ve prospěch obžalovaného. Obžalovaný by se totiž tímto dostával do pozice, kdy za situace že není schopen případný důkaz opaku předložit (což zde není ani objektivně možné), je daná skutečnost automaticky posuzována k jeho tíži, což je procesně nepřípustné. Nadto oba znalci uvedli (což Napadený posudek ve svém odůvodnění poněkud pomíjí), že ani v případě natočených záběrů tyto neviděli celé. V případě pana MUDr. Navrátila tento z nich dokonce viděl méně než 10 minut. Oba znalci uvedli, že pro účely Posudku vycházeli zejm. také z vyhodnocení záznamů policejním orgánem, tedy ze slovního hodnocení, které je obsažené ve spise. Dané je problematické nejen z toho důvodu, že znalci měli provést vlastní hodnocení záznamů, resp. činit z případných záběrů vlastní závěry nezkreslené úsudky policejního orgánu, ale také z toho důvodu, že dané hodnocení obsahuje na vícero místech domněnky a úvahy policejního orgánu, kterými tento „vyplňoval" události, které nebyly natočeny na kameru. Většina těchto úvah či domněnek policejního orgánu pak nebyla v rámci hlavního líčení nijak potvrzena či prokázána, přesto z nich však Posudek přejímá závěry. Lze tak shrnout, že Znalecký posudek nejen že nereflektuje požadavky vytyčené v Usnesení o zrušení, ale neodpovídá ani požadavkům vymezeným v TrŘ jako takovém, jakož ani znaleckému zadání (zejm. na další podklady z nichž má být vycházeno, tj. příkladmo shora zmíněné kamerové záznamy) ze strany prvoinstančního soudu. Z tohoto důvodu pak nelze jeho závěry převzít ani pro případný výrok o vině.

6. Stejně tak Znalecký posudek vykazuje zcela zásadní formální vady a nedostatky, když neobsahuje náležitosti, jež mu jsou ukládány zákonem č. 254/2019 Sb., zákon o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZ"). V Posudku totiž v rozporu s ust. § 28 odst. 2 písm. f) ZZ zcela absentuje odůvodnění, resp. toto je zcela bazální a subtilní. Jedinou informací v něm obsaženou je to, že se znalci na dále prezentovaných závěrech shodli. Nelze se pak ztotožnit s argumentací obsaženou v Napadeném rozsudku (ale prezentovanou také samotnými znalci v rámci jejich výslechu) o tom, že se odůvodnění objevilo v samotném posudku (tím myšleno coby část Znaleckého posudku obsahující znalecké závěry). Jedná se totiž o zcela odlišné části, když ust. § 28 odst. 2 ZZ jednoznačně uvádí, že každý znalecký posudek musí obsahovat náležitosti tam uvedené. Samostatnou náležitostí je pak posudek dle ust. § 28 odst. 2 písm. e) ZZ a jinou samostatnou náležitostí je pak jeho odůvodnění ve smyslu ust. § 28 odst. 2 písm. f) ZZ. Tyto pak nelze slučovat či vypouštět na úkor náležitostí jiných, když každý znalecký posudek musí reflektovat strukturu v cit. ust. uvedenou. Pakliže jakýkoliv znalecký posudek tuto strukturu nereflektuje, není z procesního hlediska použitelný právě z toho důvodu, že neobsahuje zákonem stanovené náležitosti. Nadto odůvodnění (tj. odůvodnění ve smyslu ust.

§ 28 odst. 2 písm. f) ZZ) samotné musí být v rozsahu umožňujícím přezkoumatelnost posudku, tj. musí z něj být patrné jaké konkrétní podklady znalec vzal za relevantní, jak tyto vyhodnotil, jaká zjištění z těchto učinil, dle jakých metod či testů postupoval a jak lze dané posoudit optikou odbornosti znalce. Pouze za situace, kdy je z odůvodnění seznatelné, z čeho a jakým způsobem znalci dospěli ke svým závěrům, lze Posudek považovat za přezkoumatelný a procesně použitelný. Shora uvedené pak není patrné ani z "odůvodnění" ani z jakékoliv jiné části Znaleckého posudku. Zároveň je nutno poukázat na další rozpor s předepsanými náležitostmi posudků. Dle ust. § 28 odst. 5 alinea druhá ZZ platí, že „V souladu s obecně uznávanými postupy a standardy obsahuje závěr posudku jednoznačné odpovědi na položené otázky; pokud podklady nebo metoda neumožňují znalci vyslovit jednoznačný závěr, uvede znalec skutečnosti snižující přesnost závěru." Ani toto však není Posudkem (s výjimkou jediné odpovědi) reflektováno, a to navzdory skutečnosti, že oba vyslýchaní znalci shodně uvedli, že všechny závěry obsažené v Posudku jsou silně aproximační. V kontextu doplněného znaleckého zkoumání a dokazování tak nelze než shrnout, že toto nebylo schopné vyhovět požadavkům vytyčeným samotným odvolacím soudem, když Posudek neoperuje a nemůže operovat s podklady, oproti nimž může být dle Usnesení o zrušení otázka skutkového stavu postavena najisto. Dále pak povaha závěrů Posudku použitá metoda, jakož i proces přijetí těchto závěrů nejsou konformní s požadavky vytyčovanými TrŘ jako takovým. Nakonec nelze pominout ani skutečnost, že Posudek neobsahuje předepsané náležitosti a je zcela nepřezkoumatelný. Z tohoto důvodu je pak jeho procesní použitelnost prakticky nulová, pročež v kontextu zásady in dubio pro reo ani nelze rozhodnout jinak, než se obžalovaný zcela zprošťuje obžaloby.

7. Za takové situace, tedy situace, kdy sám odvolací soud sezná, že skutkový stav věci lze ustálit toliko oproti doplnění dokazování, přičemž pensum či parametry avizovaných důkazních prostředků již není možno opatřit, je potřeba poukázat na ustálenou judikaturu Ústavního soudu. Ten k obdobným situacím příkladmo ve svém nálezu ze dne 19. 7. 2016, sp. zn. III. ÚS 1073/15 uvádí, že „Z principu presumpce neviny (§ 2 odst. 2 tr. řádu) kromě pravidla, podle něhož musí být obviněnému vina prokázána, plyne rovněž tato zásada, podle níž, není-li v důkazním řízení dosaženo praktické jistoty o existenci relevantních skutkových okolností, tj. jsou-li přítomny v daném kontextu důvodné pochybnosti, jež nelze odstranit ani provedením dalšího důkazu, je nutno rozhodnout ve prospěch obviněného." Ostatně obdobné závěry Ústavní soud přijímá konstantně, v čemž lze poukázat např. také na jeho nález ze dne 15. 8. 2008, sp. zn. III. ÚS 1076/08 či jeho nález ze dne 5. 6. 2024, sp. zn. III. ÚS 1368/23. Též ve zde řešené věci byl Usnesením o zrušení vymezen rozsah a povaha doplnění dokazování, který by byla způsobilý skutkový stav ustálit. V průběhu navazujícího řízení se však ukázalo, že toto ustálení již není možné, mj. z toho důvodu, že podklady, o něž se Posudek měl opírat, již nešlo opatřit. V souladu s ustálenou judikaturou cit. výše je tak nutné ve smyslu zásady in dubio pro reo rozhodnout tak, že se obžalovaný zprošťuje obžaloby. Ve všech případech však lze konstatovat, že skutkový stav v intencích Usnesení o zrušení ustálen nebyl, a to zejm. pro nedostatečné podklady a formální vady Znaleckého posudku. Z tohoto důvodu obhajoba navrhuje, aby dokazování bylo doplněno o znalecké zkoumání, avšak tak aby případný nový znalecký posudek reflektoval nejen procesní mantinely shora vytyčené, ale také aby byl adekvátně podložen relevantními podklady. Proto nechť je znaleckému ústavu Ústřední vojenská nemocnice Praha - Vojenská fakultní nemocnice Praha uloženo přepracování znaleckého posudku.

8. Odvolacím soudem bylo Usnesením o zrušení prvoinstančnímu soudu rovněž uloženo, aby provedl korekci svého hodnocení důkazů, zejm. stran posouzení věrohodnosti některých svědeckých výpovědí. Napadený rozsudek pak v návaznosti na zde uvedené poněkud koriguje to, jak svědecké výpovědi hodnotil, a to mj. ve vztahu k věrohodnosti klíčové svědkyně paní F. a ve vztahu k závěrům z těchto výpovědí přejímaných. S Napadeným rozsudkem se však nelze ztotožnit v tom, že by takovýto postup byl procesně přípustným. Právě citovaná judikatura totiž poměrně jednoznačně stanovuje nepřípustnost takovéhoto postupu. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne

22. 2. 2022, sp. zn. I. ÚS 1365/21 explicitně uvádí, že „Má-li odvolací soud fundamentálně odlišný názor na hodnocení věrohodnosti svědka, musí jej sám vyslechnout, aby naplnil obsah zásady bezprostřednosti jednak sám vůči sobě (seznámit se s projevem svědka v jeho úplnosti), jednak vůči obviněnému (umožnit mu v mezích zásady kontradiktornosti se k výpovědi svědka vyjádřit a zpochybňovat ji); nepostačí zde přečtení protokolu o výpovědi svědka.“ Dále pak ve vztahu k pokynům odvolacích soudů vůči soudům prvoinstančním shodně konstatuje že „…nesmí mu udělovat závazné pokyny, k jakým závěrům má dospět při hodnocení jednotlivých důkazů…“ V nálezu Ústavního soudu ze dne 1. 4. 2015, sp. zn. I. ÚS 2726/14 pak soud obdobným způsobem poukázal, že případný odvolací soud nesmí autoritativně sdělit soudu prvního stupně, že svědek je věrohodný a má s jeho svědectvím jako s věrohodným dále nakládat. V kontextu procesních okolností, jaké jsou i zde, je pak nutno poukázat na jeho odůvodnění tohoto závěru, když dle Ústavního soudu platí, že „To je obzvláště nevhodné za situace, kdy odvolací soud takového svědka ani osobně nevyslechl, čímž v rozporu se zákonem obešel roli soudu prvního stupně hodnotit věrohodnost svědecké výpovědi na základě přímo a bezprostředně provedeného výslechu v hlavním líčení před soudem.“ Postup rozporný s těmito ustálenými závěry Ústavního soudu (ale také přijímanými judikaturou ESLP tam citovanou) totiž přímo zasahuje do práva obžalovaného na spravedlivý proces, když není dodržena zásada přímosti a bezprostřednosti, jak plynou z ust. § 2 odst. 11 a 12 TrŘ. Na jedné straně je tímto totiž obhajobě usurpováno právo svědka relevantně konfrontovat při jeho výpovědi, a to mj. v kontextu úvah soudu, jimiž je při provádění výslechu tento veden (a tyto jsou promítány např. v otázkách pokládaných soudem). Na straně druhé je pak svědecká výpověď fakticky hodnocena odvolacím soudem (což je reflektováno navazujícím pokynem odvolacího soudu při zrušení rozhodnutí a vrácení věci), a to aniž by tento svědka sám vyslechl, tj. aniž by si sám mohl udělat kompletní obraz o všech parametrech svědecké výpovědi, ať už co do její věrohodnosti či jejího obsahu. Stěžejní částí každého výslechu je totiž hodnocení také samotného výstupu svědka, jeho rozpoložení, vyjadřování apod. Význam práva obžalovaného na konfrontaci svědka před soudem, který svědeckou výpověď následně posuzuje, jakož i význam povinnosti odvolacích soudů činit závěry k hodnocení toliko těch důkazů, které sami provedly je pak akcentován také Evropským soudem pro lidská práva, a to příkladmo v jeho rozsudku ze dne 4. 6. 2013 ve věci Hanu proti Rumunsku, č. stížnosti 10890/04. Dle ESLP totiž pouze dané umožňuje soudu svědeckou výpověď vyhodnotit řádně. V opačném případě je zasahováno do práva a zároveň povinnosti prvoinstančního soudu hodnotit důkazy dle vlastního přesvědčení a zvážení, když do tohoto jeho hodnocení je procesně nepřípustným způsobem zasahováno. K týmž závěrům se pak ESLP v kontextu práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv přihlásil také ve svém rozsudku ze dne 11. 6. 2020 ve věci Zirnite proti Lotyšsku, č. stížnosti 69019/11. Obdobné závěry jsou pak přijímány také v usnesení Ústavního soudu ze dne 29. 4. 2008, sp. zn. I. ÚS 608/06. Tam Ústavní soud rovněž poukazuje, že rozchází-li se odvolací soud se soudem nalézacím v názoru na věrohodnost případného svědka, má jej odvolací soud sám vyslechnout. Zároveň zde Ústavní soud zcela příléhavě akcentoval také to, že „Tato vada nabývá ústavní relevance tehdy, když má taková výpověď stěžejní význam pro prokázání viny.“ To pak platí také v předmětném případě, když svědecké výpovědi jsou jediným důkazem, z nichž se Napadený rozsudek alespoň pokouší dovodit, že došlo k naplnění objektivní stránky obžalovaného činu.

9. Shora uvedená nálezová judikatura Ústavního soudu je pak plně v souladu také se závěry přijímanými Evropským soudem pro lidská práva. Příkladmo ve svém rozsudku 25. 6. 2020 ve věci Tempel proti České republice, č. stížnosti 44151/12 ESLP seznal, že postup kdy odvolací soud odlišně hodnotí věrohodnost vyslechnutých svědků, aniž by tyto sám vyslechnul, je rozporný s ust. § 263 odst. 7 TrŘ. Zároveň poukázal, že procesní vadnost takového postupu může být ze strany odvolacího soudu zavdána i pokud jeho rozhodnutí obsahuje již formulace naznačující prvoinstančnímu soudu, že má dospět ohledně věrohodnosti k jiným závěrům. Z důvodů shora uvedených pak Napadený rozsudek tím, že přejímá hodnocení svědeckých výpovědí obsažené v Usnesení o zrušení zatěžuje celou věc vadou, neboť předmětní svědci nebyli v rámci odvolacího

řízení vyslechnuti. S ohledem na skutečnost, že právě v kontextu takto převzatého hodnocení Napadený rozsudek vynáší výrok o vině, činí jej v důsledku této vady nesprávným. Nad rámec uvedeného pak obžalovaný doplňuje, že soud I. stupně k pokynům odvolacího soudu přistoupil způsobem až alibistickým. Jakkoli totiž v bodě 18 přiléhavě argumentuje judikaturou ESLP, sám v bodě 19 vyvozuje nesprávné závěry o povaze a právním významu pokynů odvolacího soudu. Odvolací soud totiž soud I. stupně nezavázal ve smyslu § 264 odst. 1 TrŘ k ničemu. Pouze postupem podle § 263 odst. 7 TrŘ změnil skutkový stav po provedení důkazu (jakkoli obžalovaný nesouhlasí s tím, jakým způsobem tak učinil). Zároveň soudu I. stupně uložil podstatným způsobem doplnit dokazování a teprve na tomto základě (za opětovně změněného skutkového stavu) věc právně posoudit a rozhodnout. Ani sama změna skutkového stavu ohledně věrohodnosti daných výpovědí sama o sobě odvolacímu soudu nestačila k závěru o vině, který by jinak [i přes zákaz normovaný § 259 odst. 5 písm. a) TrŘ] mohl soudu I. stupně nakázat (viz nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 1368/23 ze dne 5. června 2024, bod 41). Nic takového však neučinil. Pokud tak soud I. stupně argumentuje závazností názorem odvolacího soudu v duchu § 264 TrŘ, pak se mýlí. Tato norma dopadá na jiný okruh případů, a sice na právní hodnocení určité skutečnosti. Takové právní hodnocení však odvolací soud neučinil. Hodnocení důkazů a změna skutkového stavu není právním názorem a nemůže být pro soud takto kategoricky závazná - tím spíše, že doplněním dokazování dochází k další změně skutkového stavu, kterou odvolací soud nemůže v době svého rozhodnutí (a vyslovení pokynu k jeho doplnění) předvídat. Soud I. stupně tak nedostál své povinnosti hodnotit důkazy ve smyslu § 2 odst. 5 a 6 TrŘ, když pouze alibisticky „splnil" domnělý (nikdy nevyřčený) pokyn odvolacího soudu, který zjevně považoval ve smyslu § 264 TrŘ za závazný, namísto toho, aby sám zhodnotil důkazy ve všech souvislostech.

10. Jak bylo již uvedeno výše, předmětná vada řízení a závěry v návaznosti na ni nesprávně přijaté zavdávají nesprávnost výroku o vině zejm. z toho důvodu, že pouze z těchto je dovozováno naplnění objektivní stránky trestného činu, zde konkrétně jednání obžalovaného. V řízení totiž nebylo žádným objektivním důkazem prokázáno, co konkrétně měl obžalovaný poškozenému sdělovat nebo zda a jakým způsobem jej měl nutit něco konat. Obžalobou a Napadeným rozsudkem je uváděno, že obžalovaný měl k tomuto údajně využít pohrůžku případným trestněprávním postihem či pohrůžku případnou peněžitou sankcí. Nic takového však objektivně zaznamenáno nebylo. Jediným důkazem, který v tomto ohledu Napadený rozsudek (resp. jemu předcházející Usnesení o zrušení) označuje, jsou právě předmětné svědecké výpovědi. Žádný ze svědků však takovému jednání ze strany obžalovaného nebyl přítomen a údajně se o něm měli dozvědět toliko ze slov poškozeného, tedy svědci mohli mít případné relevantní informace pouze zprostředkovaně. Zároveň v případě synů poškozeného, se tito dané dozvídali mnohdy právě z úst paní F. Právě z tohoto důvodu je případná vada řízení spočívající v nesprávném postupu hodnocení její věrohodnosti naprosto stěžejní, neboť její výpověď je pro řádné posouzení toho, zda byla naplněna objektivní stránka činu naprosto integrální.

11. V kontextu obsahu spisu však žádné relevantní důkazy o nátlakovém jednání ze strany obžalovaného nesvědčí. Co se týče údajného vyhrožování trestním stíháním, tak ve spise jsou obsaženy kompletní záběry z natáčení. Zároveň bylo prokázáno, že tyto jsou úplné a nebylo s nimi nikterak manipulováno. Nejenže na žádném záznamu není zachyceno, že by obžalovaný na poškozeného jakkoliv tlačil, ale zejm. na těchto není zachycen ani žádný rasově problematický výrok ze strany poškozeného. Jen stěží tak mohl být obžalovaným vydírán, když zcela absentoval prostředek, jímž mohl tuto údajnou pohrůžku realizovat. Co se případných sankcí za předčasné ukončení natáčení týče, pak zde máme svědeckou výpověď pana K., který byl sám přítomen tomu, že se poškozený právě na eventualitu předčasného ukončení dotazoval. Shodně s obžalovaným vypověděl, že poškozenému bylo sděleno, že žádná sankce nebyla nikdy vymáhána. Tento rozhovor měl pak slyšet také syn poškozeného J. K., který dané uvedl, když byl coby nezletilý vyslýchán ve zvláštním režimu. Tyto svědecké výpovědi pak stojí poněkud v rozporu právě se svědeckou výpovědí paní F. a skutečnostmi jí uváděnými. V případě paní F. se však nejedná o

jediný relevantní rozpor, když tato příkladmo uváděla také to, že poškozený měl snad nabízet obžalovanému částku 1 000 000 až 1 500 000 Kč za to, že údajnou rasistickou nahrávku vymaže. Dané v kontextu obsahu spisu a Napadeného rozsudku ani nemůže být pravdou. Předně syn poškozeného uvedl, že poškozený byl zásadovým člověkem a vyloučil, že by poškozený byl schopen kohokoliv takto "uplatit", dále pak v opatřených materiálech nebyla obsažena žádná nahrávka, kterou by poškozený mohl být vydírán, pročež ani nebylo co odstranit. Nakonec pak dané zcela postrádá logiku v tom kontextu, že poškozený měl být ve svém tragickém jednání veden také ekonomicky-ruinačními obavami. Lze si jen stěží představit, že někdo, kdo by měl obavu z případné peněžité sankce, se tuto snažil řešit úhradou právě takto vysoké částky. S ohledem na shora zmiňovanou zprostředkovanou povahu svědeckých výpovědí coby důkazního prostředku pak vyvstává také zcela důvodná úvaha, zda příkladmo sám poškozený při popisu událostí svědkům, zejm. paní F., již nevnímal svou situaci zkresleně. Ostatně i jeden ze znalců, pan MUDr. Navrátil, během výslechu potvrdil, že akutní stresová reakce se může projevovat právě katatymním smýšlením. Katatymní myšlení se pak projevuje zkreslováním myšlení či vzpomínek, k čemuž patrně došlo i zde ve vztahu k hodnocení své situace ze strany poškozeného, když tento i dle Napadeného rozsudku postupoval zcela excesivně. Nesprávnosti hodnocení svědeckých výpovědí navzdory pak tyto ani samy o sobě nemusí být způsobilé býti dostatečným podkladem pro spolehlivé zjištění skutkového stavu. Z důvodů shora uvedených tak nelze Napadený rozsudek považovat za věcně správný. Skutková zjištění nalézacího soudu jsou neúplná, když nereflektují požadavky Usnesení o zrušení, jakož i nesprávná, neboť se opírají o Znalecký posudek, jehož závěry nelze pro účely tohoto řízení převzít. Stejně tak bylo řízení zatíženo vadou v podobě požadavku na odlišné vyhodnocení svědeckých výpovědí, přičemž tato vada se přímo promítla do výroku o vině obžalovaného, který je tímto opět nesprávný. Zároveň v řízení nebylo relevantním způsobem zjištěno ani prokázáno, jak měl obžalovaný naplnit objektivní stránku daného činu, když ve spise není obsažen žádný validní podklad o tom, jakého jednání se měl vůči poškozenému dopustit.

12. Závěrem obžalovaný navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a buď rozhodl sám tak, že se obžalovaný zprošťuje obžaloby, anebo aby věc vrátil soudu prvního stupně k jejímu dalšímu projednání a rozhodnutí.

13. Předně krajský soud konstatuje, že napadený rozsudek je v této trestní věci v pořadí druhým rozhodnutím ve věci samé. V pořadí prvním rozsudkem Okresního soudu v Opavě ze dne 19. 1. 2022, č. j. 3 T 14/2021-739, byl obžalovaný Jan B. podle § 226 písm. a) tr.ř. zproštěn obžaloby státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Opavě ze dne 19. 2. 2021, sp. zn. 1 ZT 206/2020, pro skutek spočívající v tom, že: v přesně nezjištěné době od 3. 8. 2020 do 12:55 hodin dne 11. 8. 2020 ve xxx, v místě trvalého bydliště poškozeného Stanislava K., nar. xxx, na ulici xxx, jakožto režisér, v průběhu natáčení pořadu Výměna manželek, kterého se účastnila rodina Stanislava K., u nichž byla na dobu natáčení ubytována Gréta F., v úmyslu zvýšit kontroverzi mezi zúčastněnými osobami, nutil zejména Grétu F. a Stanislava K. k tomu, aby poukazovali na rozdílný životní styl rodin a toto řešili před kamerou, přičemž v případě poškozeného Stanislava K. k tomuto využil tvrzení o tom, že je natočeno jak Stanislav K. uvedl na adresu protistrany rasisticky motivované výroky, což povede k jeho trestnímu stíhání a zatčení, případně k nutnosti zaplatit částku dosahující až jeden milion korun pokud by pořad nebyl dotočen, kteréžto výroky představovaly pro poškozeného, s ohledem na jeho pracovní zařazení u Policie ČR, tak značnou újmu spočívající ve ztrátě zaměstnání a ponížení, že poté, co se o tíživé situaci svěřil Grétě F. a synovi Michalu K., se snažil dát okamžitou výpověď u policejního sboru a za tímto účelem telefonoval svému nadřízenému, od něhož zjistil, že toto není telefonicky možné a následně pod tíhou všech těchto výše popsaných skutečností spáchal dne 11. 8. 2020 v době od 6:45 hodin do 12.55 hodin v lese mezi obcemi xxx, sebevraždu oběšením, obžalobou právně kvalifikovaný jako přečin vydírání podle § 175 odst. 1 tr. zákoníku, neboť nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž je obžalovaný stíhán. Podle § 229 odst. 3 tr.ř. byla poškozená Zdravotní pojišťovna

ministerstva vnitra České republiky, IČ: 47114304, se sídlem Vinohradská 2577/178, Vinohrady, 130 00, Praha 3, odkázána se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Podle § 229 odst. 3 tr.ř. byli poškození Dagmar K., narozená xxx, Michal K., narozený xxx, nezl. J. K., narozený xxx, všichni trvale bytem xxx, odkázáni se svými nároky na nemajetkovou újmu na řízení ve věcech občanskoprávních.

14. Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 5. 2022, č. j. 5 To 54/2022-796, byl podle § 258 odst. 1 písm. b), c) tr.ř. k odvolání státního zástupce napadený rozsudek zrušen v celém rozsahu a podle § 259 odst. 1 tr.ř. byla věc vrácena soudu I. stupně, aby v ní učinil rozhodnutí nové. V rámci odůvodnění konstatoval, že okresní soud pochybil zejména v tom, jak hodnotí výpovědi svědků Gréty F., Michala K. a Dagmar K., které podali v hlavním líčení a dle § 211 odst. 3 tr. řádu část jejich výpovědí z přípravného řízení v těch pasážích, kde se podle něj v hlavním líčení od svých výpovědí odchýlili, když tyto hodnotil výlučně ve prospěch obhajoby obžalovaného Jana B. V rámci přezkoumání věci musel krajský soud, aby mohl dospět k důkazní situaci odpovídajícím závěrům, provést rozsáhlé dokazování a podle § 211 odst. 1 tr. řádu za souhlasu obžalovaného a státního zástupce přečíst jednak výpovědi jmenovaných svědků, jak z přípravného řízení, tak i z hlavního líčení a dále svědka Oldřicha K. a podle § 102 odst. 2 tr. řádu přečíst výpověď nezl. J. K. Dále konstatoval, že ve vztahu k výpovědím výše jmenovaných svědků v celém jejich rozsahu, není důvod pochybovat o jejich věrohodnosti, kdy tyto jsou ve svém celku souladné. Současně doplnil, že ani výše uvedené skutečnosti však nevedou k závěru, co přesně vedlo poškozeného Stanislava K. k tomu, aby ukončil svůj život, zda jednání obžalovaného, které ho přivedlo k přesvědčení, že ho může profesionálně zničit a tím zasáhnout i jeho rodinu, nebo případně skutečnosti, které vyplývaly z jeho psychického stavu v té době a přivedly ho k sebezničení. Za těchto okolností dospěl krajský soud k názoru, že je zapotřebí zjistit bližší podrobnosti o osobě poškozeného, a to formou znaleckého zkoumání, tj. znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické psychologie, jehož závěry se budou opírat, na jejichž základě bude vyhodnocen duševní stav poškozeného Stanislava K. v kritickou dobu, jeho psychická odolnost, sklony k dramatizování a zveličování v situacích, kdy je pod psychickým tlakem. Proto měl okresní soud podle § 105 odst. 1, 4 tr. řádu přibrat k vypracování psychiatrické části znaleckého posudku dva znalce z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie, z toho nejméně jednoho specialistu na problematiku osob, které absolvovaly výcvik pro službu v ozbrojených složkách, např. z řad lékařů zapsaných do seznamu znalců z vojenských nemocnic. Teprve po doplnění dokazování a řádném vyhodnocení důkazů měl okresní soud ustálit skutkový stav a učinit odpovídající právní závěry.

15. Okresní soud přibral opatřením ze dne 8. 12. 2022 (č. l. 830) v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 tr.ř. k vypracování znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické psychologie znalecký ústav Ústřední vojenskou nemocnici Praha – Vojenskou fakultní nemocnici Praha (dále jen „znalecký posudek“), k zodpovězení jednotlivých otázek v souvislosti s duševním stavem poškozeného Stanislava K. před a v průběhu natáčení pořadu Výměna manželek. Vyžádal i služební hodnocení poškozeného (č. l. 833-842). Znalecký posudek byl vyhotoven písemně ke dni 14. 11. 2023 (č. l. 852-883) a dokazování bylo nalézacím soudem doplněno u hlavního líčení konaného dne 20. 11. 2024 (č. l. 908-909), kdy byl znalecký posudek přečten dle ustanovení § 213 odst. 2 tr.ř. U dalšího hlavního líčení konaného dne 20. 2. 2025 byli vyslechnuti zpracovatelé znaleckého posudku MUDr. Petr Navrátil, Mgr. Denisa Dokulilová, přičemž následně u hlavního líčení konaného dne 2. 4. 2025 byl vyhlášen napadený rozsudek.

16. Krajský soud podle § 254 odst. 1, 3 tr.ř. přezkoumal zákonnost a odůvodněnost výroků napadeného rozsudku a správnost postupu řízení rozhodnutí předcházející, a to z hlediska vytýkaných vad a odvolání obžalovaného shledal důvodným.

17. Po přezkoumání věci a doplnění dokazování dospěl krajský soud k závěru, že rozhodnutí okresního soudu je předčasné, vady rozsudku spočívají v nejasnosti a neúplnosti skutkových zjištění týkajících se přezkoumávané části rozsudku, přičemž okresní soud se nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí. Vznikly tak pochybnosti o správnosti skutkových

zjištění, přičemž k objasnění věci je třeba důkazy opakovat a provádět důkazy další a jejich provádění před odvolacím soudem by znamenalo nahrazovat činnost soudu prvního stupně. Tyto vady zakládají důvody pro zrušení napadeného rozsudku dle ustanovení § 258 odst. 1 písm. b), písm. c) tr.ř.

18. Napadený rozsudek předně nesplňuje požadavky vyžadované ustanovením § 125 odst. 1 tr.ř. V rámci jeho odůvodnění jsou sice citovány podstatné části výpovědí obžalovaného a jednotlivých svědků, avšak u listinných a věcných důkazů absentuje interpretace jejich obsahu, což se týká zejména kamerových záznamů mapujících po dnech průběh skutkového děje. Okresní soud především nevyhodnotil obhajobu obžalovaného, a v jejím kontextu i verze jednotlivých svědků (účastníků natáčení a členů štábu) v průběhu časové osy natáčení. V návaznosti na jednotlivé dny natáčení se měl přitom zabývat tím, zdali popis událostí ze strany obžalovaného odpovídá svědeckým výpovědím zúčastněných osob a zejména kamerovým záznamům. Znalecký posudek, tak jak byl písemně vyhotoven, čten u hlavního líčení a následně prezentován u hlavního líčení MUDr. Petrem Navrátilem (psychiatrická část) a Mgr. Denisou Dokulilovou (psychologická část), je neúplný a musí být doplněn. Není akceptovatelné, aby jeho zpracovatelé vycházeli z časové osy natáčení vyhotovené policejním orgánem (č. l. 397-399), obsahující řadu subjektivních úvah. Tyto pak byly doslovně převzaty do písemného vyhotovení znaleckého posudku (č. l. 857-863). Zpracovatel posudku MUDr. Petr Navrátil k tomu u hlavního líčení (č. l. 917) uvedl, že nejde o úvahy znalců, nýbrž převzaté informace ze spisové dokumentace. Doplnil, že autorem textu z č. l. 6-12 posudku je znalkyně Mgr. Denisa Dokulilová, která u hlavního líčení (č. l. 920) popsala, že časová osa ve znaleckém posudku je zkopírována, kamerové záznamy neshlédla celé a nehodnotili ani dopisy na rozloučenou, když na to konkrétní dotaz položen nebyl. K dotazu obhájce se pak vyjádřila, že časovou osu převzali od policejního orgánu, blíže ji nezkoumali, přičemž analyzovali i videozáznam. MUDr. Petr Navrátil pak u hlavního líčení (č. l. 917) na dotaz, zdali to, co svědci vypovídali u hlavního líčení, bylo signifikantní pro znalecké uvedl, že „asi ne“, k tomu, zdali zhlédl kamerové záznamy „část z nich, rozhodně méně než hodinu“. Odvolací námitky jsou proto v tomto směru důvodné, když znalci (a to zejména Mgr. Denisa Dokulilová, která zpracovala psychologickou část znaleckého posudku) se jednak zcela neseznámili s obsahem jednoho ze zásadních důkazů – kamerovým záznamem mapujícím vývoj duševního stavu poškozeného, přičemž namísto vlastního hodnocení nezkresleného úsudky policejního orgánu tyto de facto převzali z jím vytvořené časové osy. Za situace, kdy jsou k dispozici kamerové záznamy mapující průběh události po jednotlivých dnech natáčení (jakož i doslovný přepis obsahu kamerového záznamu), dopisy na rozloučenou i výpovědi obžalovaného i svědků v rámci dokazování v řízení před soudem, měl nalézací soud reagovat na námitky prezentované obhajobou v tom směru, že znalecký posudek v této části nevychází ze všech dostupných důkazů, resp. vychází ze subjektivních úvah ohledně psychického stavu poškozeného dovozených policejním orgánem.

19. Nezbytným se proto jeví vyžádání doplňku znaleckého posudku s tím, že znalci budou vycházet z kompletního spisového materiálu a seznámí se s celým obsahem kamerových záznamů. Na základě tohoto klíčového přímého důkazu pak vytvoří časovou osu týkající se vývoje duševního stavu poškozeného, aniž by vycházeli ze subjektivního hodnocení policejního orgánu. Vyhodnotí i obsah dopisů na rozloučenou směrem k možné motivaci poškozeného k sebevraždě a vyjádří se i k obsahu odborného vyjádření předloženého obhajobou (č. l. 688-699), jehož hodnocení bylo ze strany okresního soudu rovněž pominuto. Mgr. et Mgr. Irena V. P. (klinický psycholog) zde po analýze kamerových záznamů dovozuje, že zůstává otázkou, jak stanovit hranici mezi tematickým a režijním vedením a tlakem na konfrontaci. Otázkou je, zdali míra tlaku byla taková, aby vyvolala takto extrémní reakci poškozeného. Jedna věc je, že obviněný stimuloval diskusi účastníků tak, aby byla dynamická a zajímavá, druhá věc je ale to, že poškozený otevřeně a nahlas vyjádřil své skutečné postoje. Jakmile je vyslovil nahlas, a později, když o tom přemýšlel, si sám uvědomil, že obsahují spoustu předsudků a rasových stereotypů. To jej asi vylekalo, tato představa, že sám sebe veřejně usvědčil z předsudků, které možná v panice přecenil a obával se, že jejich závažnost dosahuje

úrovně trestného činu. Podle jejího názoru důvodem sebevraždného jednání poškozeného nebyl jeden konkrétní faktor, ale šlo o nešťastnou kumulaci mnoha náročných životních situací, stresů a problémů, které možná nasedly na osobní predispozice a absenci flexibilnějších strategií zvládání zátěže na straně poškozeného.

20. Okresní soud rovněž zpracovatele posudku upozorní, že musí obsahovat všechny formální náležitosti vyžadované zejména § 28 zákona č. 254/2019 Sb. o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech.

21. K další odvolací námitce, že pokud okresní soud přejímá hodnocení svědeckých výpovědí stran jejich věrohodnosti ze zrušujícího usnesení krajského soudu, věc zatížil vadou, když právě hodnocení věrohodnosti zejména svědkyně Gréty F. je ve věci klíčové, uvádí odvolací soud následující. V rámci odůvodnění napadeného rozsudku okresní soud obsáhle konstatuje judikaturu týkající se ustanovení § 263 odst. 7 tr.ř. a dovozuje, že stál před otázkou, jak se vypořádat s hodnocením svědeckých výpovědí, kterým odvolací soud zavázal nalézací soud. Poté ve zkratce dovozuje, že krajský soud v rozporu se zásadou bezprostřednosti a přímosti nevyslechl jednotlivé svědky osobně, nýbrž jejich výpovědi přečetl, což v zásadě není dostatečné pro odchylné hodnocení a změnu skutkových závěrů, na druhou stranu musí respektovat instanční nadřízenost odvolacího soudu (§ 264 odst. 1 tr.ř.), resp. konstatoval, že odepřít pokyny odvolacího soudu může nalézací soud zcela výjimečně, je-li takový pokyn formulován jako protiústavní. V rámci odůvodnění rozsudku se pak okresní soud opakovaně vyjadřuje "jakkoli je z celého vyznění rozhodnutí odvolacího soudu zřejmé, že s celkovým hodnocením svědeckých výpovědí provedených zdejším soudem nesouhlasí…s přihlédnutím k rozhodnutí odvolacího soudu podle názoru nalézacího soudu vyplývá, že uvedené výpovědi je třeba hodnotit jako výpovědi, kterými je obžalovaný usvědčován". Ve shodě s odvolatelem k tomu krajský soud uvádí, že tento procesní postup, resp. hodnocení důkazů, je v rozporu s ustanovením § 2 odst. 5, odst. 6 tr.ř., když je povinností okresní soudu postupovat za součinnosti stran tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, resp. hodnotit důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu.

22. Odvolací soud konstatuje, že v prvním zrušujícím usnesení bylo předně okresnímu soudu uloženo, aby doplnil dokazování formou znaleckého posudku k vyhodnocení duševního stavu poškozeného. Je zde sice rovněž uvedeno, že „není důvod pochybovat o věrohodnosti svědků, když výpovědi jsou ve svém celku souladné", tento obecný závěr však nelze přeceňovat a je nutno jej vzhledem k neukončenému dokazování označit jako předčasný. Krajský soud akcentuje, že v rámci zrušujícího usnesení neuvedl, že by šlo o svědecké výpovědi, kterými je obžalovaný usvědčován, jak mylně dedukuje nalézací soud. Odvolací námitky i v tomto směru jsou přiléhavé, když v prvním zrušujícím usnesení skutečně krajský soud „nezavázal ve smyslu § 264 odst. 1 tr.ř. okresní soud k ničemu", tak jak správně uvedl odvolatel, nýbrž naopak inicioval doplnění dokazování formou znaleckého posudku na osobu poškozeného, když teprve po doplnění dokazování a řádném vyhodnocení důkazů měl okresní soud dospět k závěru, „co přesně vedlo poškozeného k tomu, aby ukončil svůj život, zda jednání obžalovaného nebo případně skutečnosti, které vyplývaly z jeho psychického stavu v té době a přivedly jej k sebezničení".

23. Stěžejní otázkou, kterou se dále bude okresní soud zabývat, je hodnocení věrohodnosti a pravdivosti výpovědí svědkyně Gréty F., která byla v době natáčení pořadu v pravidelném kontaktu s poškozeným, a právě od ní se měli synové poškozeného dozvědět řadu informací, které pak zprostředkovaně uváděli v rámci svých svědeckých výpovědí. Odvolací soud konstatuje (ve shodě s odůvodněním prvního zprošťujícího rozsudku), že z obsahu jejích výpovědí vyplynulo, že „vypovídala chaoticky a nebylo vždy zřejmé, zda soudu sděluje skutečnosti, které svými smysly vnímala jakožto svědkyně, a kdy spíše soudu předkládá verzi událostí tak, jak si je sama interpretovala a jak je chápala. Pokud byla vyslýchána v přípravném řízení, ani jednou v rámci svého výslechu neuvedla výslovně, že by jí poškozený sdělil, že obžalovaný režisér by mu vyhrožoval trestním stíháním, naopak poslední den natáčení si ji vzal bokem a chtěl po ní, ať zjistí,

co se děje se Stanislavem K.“. Krajský soud dále akcentuje, že svědkyně Gréta F. při výslechu u hlavního líčení (č. l. 619-623) vypovídala odlišně od přípravného řízení, podstatným způsobem měnila svou výpověď, resp. během svého výslechu se naprosto odlišně vyjadřovala k tomu, zda měl obžalovaný poškozenému vyhrožovat trestním stíháním. Těmito rozpory se měl okresní soud podrobně zabývat a učinit závěr, zdali (a která ze svědeckých výpovědí) je tedy pravdivá a věrohodná.

24. Samostatnou kapitolou je pak ustálení popisu skutku, jeho časové zařazení a návaznost na zvolenou právní kvalifikaci. V podané obžalobě je uvedeno, že obžalovaný měl jakožto režisér „v úmyslu zvýšit kontroverzi nutit zejména Grétu F. a Stanislava K. k tomu, aby poukazovali na rozdílný životní styl rodin, přičemž v případě S. K. k tomuto využil tvrzení o tom, že je natočeno, jak uvedl na adresu protistrany rasisticky motivované výroky, což povede k jeho trestnímu stíhání a zatčení, případně k nutnosti zaplatit částku až 1 000 000 Kč, pokud by pořad nebyl dotočen…“. Okresní soud změnil skutkovou větu že obžalovaný „nutil zejména G. F. a S. K. k tomu, aby poukazovali na rozdílný životní styl rodin a uvedené řešili před kamerou, na S. K., který chtěl natáčení předčasně ukončit, vyvíjel nátlak, aby natáčení ukončil, k čemuž využil tvrzení o tom, že je natočeno, jak S. K. uvedl na adresu protistrany rasisticky motivované výroky, což povede k jeho trestnímu stíhání a zatčení, případně k nutnosti zaplatit částku dosahující až 1 000 000 Kč, pokud by pořad nebyl dotočen…“. Okresní soud dále dovodil, že „pohrůžka jiné těžké újmy směřovala k tomu, aby S. K. něco konal, a sice primárně neukončoval natáčení pořadu a aktivně v natáčení pokračoval“. Odvolacímu soudu není zřejmé, jak k tomuto skutkovému závěru dospěl, když obžalovaný se konstantně v přípravném řízení (č. l. 77) i u hlavního líčení (č. l. 613v) hájí tím, že pátý den natáčení seděl s ostatními členy štábu pod pergolou a poškozenému na dotaz (co se děje, když by někdo chtěl tu výměnu ukončit, jsou tam nějaké peníze, které se musí zaplatit?) odpověděl, že ve smlouvě žádná konkrétní částka není a je nutno to rozdělit na dvě situace, a to jestli již z natočeného materiálu díl mohou ustříhat a odvysílat či nikoli. Dále mu sdělil, pokud ne, mohla by televize NOVA chtít úhradu nákladů spojených s natáčením nedokončeného dílu, když viděl rozpočet asi 1 000 000 Kč. Panu K. pak řekl, ať se nebojí, že už mají pátý den a už by z toho díl udělali. Ve shodě s touto obhajobou je pak i verze svědkyně F. z přípravného řízení (č. l. 163, 167), která na přímý dotaz, zdali někdy obžalovaný poškozenému hrozil nějakou sankcí za cokoliv uvedla, že „akorát vtedy, že akorát kdyby se to ukončilo, tak že ten milion anebo podle toho, kolik dnů a tam by se vlastně odečítalo těch 10 000 Kč…tu otázku dal Stáňa režisérům, oni tam seděli všeci tři, kdyby to chtěl ukončit, tak kolik vlastně jako bude tam jako ta pokuta odečtena?“.

25. Nalézací soud se vypořádá i s tím, zdali lze dovodit trestní odpovědnost obžalovaného z důvodu toho, že měl k zvýšení kontroverze mezi účastníky pořadu nabádat G. F. a S. K. k tomu, aby poukazovali na rozdílný životní styl rodin, nebo zdali toto jednání vyplývalo z jeho tematického a režijního vedení a lze je tak vyhodnotit pouze v rovině morální. Zabývat se bude i tím, pod pohrůžkou jaké jiné těžké újmy k tomuto nutil G. F. (což je součástí popisu skutku), resp. zdali bylo prokázáno, že by obžalovaný vyhrožoval trestním stíháním poškozenému z důvodu údajných rasistických výroků.

26. V dalším rozhodnutí bude okresní soud vycházet ze skutkového stavu, který po doplnění dokazování sám zjistí, nikoliv ze skutkového stavu, který by v rozporu se svým přesvědčením, a to navíc při neúplném stav dokazování, domněle převzal od odvolacího soudu. Proto bude na okresním soudu, aby rozhodl na základě svého nejlepšího vědomí a svědomí v souladu s ustanovením § 2 odst. 5, odst. 6 tr.ř.

27. Proto krajský soud podle § 258 odst. 1 písm. b), c) tr. řádu napadený rozsudek z podnětu odvolání obžalovaného zrušil a za podmínek ust. § 259 odst. 1 tr. řádu věc vrátil soudu I. stupně, aby v ní učinil rozhodnutí nové.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Ostrava 13. října 2025

Mgr. Lumír Čablík v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Malíková